

Provkonstruktion

Årskurs: Gymnasiet

Ämne: Historia 1b

Tema: Tidig modern tid

Syfte

Syftet med provet är att bedöma elevernas kunskaper om den tidiga moderna tidens historiska händelser, samhällsförändringar och betydelsefulla personer. Provets utformning syftar till att stimulera till kritiskt tänkande och förmåga att resonera kring historiska källor och deras betydelse.

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll

Provets centrala innehåll relaterar till läroplanen genom följande citat:

”Den tidiga moderna tidens politiska och kulturella förändringar, upplysningstiden och industriella revolutionen samt centralfrågor inom vetenskap och makt.”

Kunskapskrav

Provets kunskapskrav kopplar till:

- eleven ska kunna redogöra för centrala faktorer och händelser under tidig modern tid.
- eleven ska kunna diskutera och analysera historiska källor.
- eleven ska kunna formulera sig i skrift och muntligt.

Prov

Faktafrågor

1. Vilket år inleddes den franska revolutionen?
 - A) **1789**
 - B) 1799
 - C) 1776
 - D) 1804
2. Vem var kungen av Frankrike under den franska revolutionen?
 - A) **Ludvig XVI**
 - B) Ludvig XIV
 - C) Napoleon Bonaparte
 - D) Karl X
3. Vad var en av de främsta tankarna under upplysningen?
 - A) Att avskaffa monarkin
 - B) **Rationellt tänkande och förnuft**
 - C) Religiös dogmatism
 - D) Feodalismens återuppståndelse
4. Vad kännetecknade den industriella revolutionen?
 - A) **Ökning av maskinproduktion**
 - B) Ökning av jordbruksproduktion
 - C) Nedgång av städer
 - D) Avskaffande av handel
5. Vilken av följande personer är mest känd för sina teorier om social kontrakt?
 - A) Karl Marx
 - B) **Jean-Jacques Rousseau**
 - C) John Locke
 - D) Thomas Hobbes
6. Vilken uppfinning bidrog starkt till den industriella revolutionen?

- A) Hjulet
- B) **Ångmaskinen**
- C) Datorkomponenten
- D) Spinning Jenny

7. Vilket land var först med att industrialiseras?

- A) Frankrike
- B) Tyskland
- C) **Storbritannien**
- D) Italien

8. Vad var den huvudsakliga orsaken till den amerikanska revolutionen?

- A) Slaveriet
- B) **Skatter utan representation**
- C) Internationella handelssanktioner
- D) Territoriella konflikter

9. Vad var det heliga romerska riket?

- A) Ett dynasti
- B) En demokratisk stat
- C) **En sammanslutning av flera tyska och italienska territorier**
- D) En koloni

10. Vilken händelse markerade slutet på medeltiden och början på den tidiga moderna tiden?

- A) Kolumbus upptäckter
- B) **Fall av Konstantinopel**
- C) Reformationen
- D) Den engelska inbördeskriget

11. Vem var Martin Luther?

- A) En kung
- B) **En reformator**
- C) En vetenskapsman
- D) En krigsherre

12. Vilket av följande påståenden är en följd av den protestantiska reformationen?

- A) Styrkan av katolska kyrkan ökade
- B) Enighet inom religionen förstärktes
- C) **Maktbalansen mellan kyrkan och staten förändrades**
- D) Gemensamma helgdagar infördes

13. Vad var merkantilismen?

- A) En typ av handel
- B) **En ekonomisk teori som betonar statens roll i ekonomin**
- C) En form av socialism
- D) En politisk ideologi

14. Vem var Isabella av Castilien?

- A) En fransk drottning
- B) **Spanien enade sig under hennes och Ferdinands ledarskap**
- C) En kung i England
- D) En ryssisk tsarina

15. Vad var en viktig konsekvens av den västeuropeiska utforskningen av Amerika?

- A) Slut på medeltiden
- B) **Kolonisering och handelsvägar till nya marknader**
- C) Nya uppfinningar inom teknik
- D) Avskaffandet av slaveri

Resonerande frågor

1. Diskutera hur upplysningens tankar påverkat den moderna demokratin.

Syfte: Eleverna ges möjlighet att visa sin förståelse för hur filosofiska idéer har format samhällssystem.

2. Resonera kring den industriella revolutionens sociala konsekvenser.

Syfte: Ge en chans att analysera inverkan på arbetarklass och levnadsstandard.

3. Hur kan man se på relationen mellan religion och politik under den tidiga moderna tiden?

Syfte: Utvärdera hur religiösa idéer påverkade statliga beslut och vice versa.

4. Vilken roll spelade kvinnor under reformationen?

Syfte: Öka medvetenheten om kvinnors bidrag och deras påverkan i en annars mansdominerad historia.

5. Jämför regeringarna i England och Frankrike under 1700-talet.

Syfte: Stimulera till kritisk jämförelse av olika politiska system.

6. Vad kan vi lära oss av den amerikanska revolutionen idag?

Syfte: Frågan ger möjlighet till fördjupad reflektion kring aktuella frågor om frihet och makt.

7. Resonera kring ekonomiska motiv till kolonialismen.

Syfte: Eleverna kan koppla samhället till industriell och ekonomisk utveckling.

8. Diskutera hur krigen under den tidiga moderna tiden formade Europas karta.

Syfte: Eleverna kan använda sin kunskap för att förklara förändringar i geopolitiska förhållanden.

Bedömning

Faktafrågorna ger maximalt 15 poäng, där varje korrekt svar ger 1 poäng. De resonerande frågorna ger maximalt 5 poäng per fråga, vilket ger 40 poäng totalt.

- **För betyg E krävs totalt 8 poäng.**
- **För betyg C krävs totalt 12 poäng, varav minst 3 poäng från resonerande frågor.**
- **För betyg A krävs totalt 18 poäng, varav minst 5 poäng från resonerande frågor.**